

یحیی فوزی در گفتگو با مهر:

هدف طرح اعتلای علوم انسانی، تقویت شبکه پژوهشگران دغدغه مند است

دبیر طرح اعتلای علوم انسانی با بیان اینکه خروجی طرح اعتلای علوم انسانی، تقویت پژوهشگرانی است که نسبت به مسائل کشور دغدغه مند هستند، گفت: با اجرای این طرح پژوهش از حالت انتزاعی خارج می شود .

به گزارش [خبرنگار مهر](#)، مدتی است که نشست ها و طرح های پژوهشی مختلفی تحت عنوان طرح جامع اعتلای علوم انسانی برگزار می شود. ریاست این طرح به عهده رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی حسینعلی قبادی وجانشین و دبیر آن یحیی فوزی، عضو هیئت علمی پژوهشگاه و استاد علوم سیاسی دانشگاه است. برای اطلاع از برنامه های این طرح با وی گفتگویی انجام دادیم که در ادامه می خوانید؛

فوزی درباره این طرح به [خبرنگار مهر](#) گفت: طرح جامع اعتلای علوم انسانی مجموعه ای از طرح های کاربردی، نیاز محور و مرتبط با مسائل امروز جامعه ایران است و هدفش این است که بتواند اثربخشی علوم انسانی را ارتقا بدهد. پژوهشگاه علوم انسانی هم محلی است که جمعی از اساتید و نخبگان علوم انسانی در آن جمع شدند و ما هم تلاش کردیم از این ظرفیت استفاده کنیم تا پژوهش های علوم انسانی به سمتی برود که در حل مسائل و مشکلات کشور اثربخش و تأثیرگذار باشد.

وی افزود: این وظیفه در هیئت امنای پژوهشگاه مطرح و قرار شد چنین طرحی با حضور و مشارکت حدود ۸۰ نفر از اعضای هیئت علمی کشور که هر کدام در یک رشته متخصص هستند، اجرا شود. این طرح سه کارگروه، یک شورای سیاستگذاری و یک کمیته علمی دارد که در این کمیته از همه دانشگاه ها و مراکز پژوهشی کشور در آن حضور دارند. کارگروه های این طرح عبارتند از: کارگروه مبانی علوم انسانی، کارگروه تاریخ تحول علوم انسانی و کارگروه کاربری علوم انسانی و اخیراً هم یک کارگروه دیگر با عنوان چالش های اجتماعی ایران معاصر اضافه کردیم.

فوزی با اشاره به اینکه مطالعات این طرح از دوسال پیش آغاز شد ولی از سال گذشته به مرحله اجرایی رسید اضافه کرد: یکی از ویژگی های این طرح مسئله محور بودن است به این معنی که سعی کردیم در این طرح به مسائل مهم علوم انسانی بپردازیم، مسائلی مانند اشتغال و مهارت دانش آموختگان علوم انسانی، علوم انسانی و تجاری سازی، علوم انسانی ودین، علوم انسانی و تجربه جهانی، علوم انسانی و جامعه، علوم انسانی و برنامه های توسعه کشور، علوم انسانی و نهادهای اجرایی و هم افزایی آنان.

این عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی افزود: ذیل هر مسئله پروژه هایی تعریف کردیم که مجموعاً ۱۳۰ پروژه شد. در این پروژه ها هر کدام از این مسائل در یک منظر مورد بررسی قرار گرفتند. پرداختن به مبانی، بازشناسی و روند تاریخی آن مسئله و کاربست و راهکارها سه محوری است که درباره موضوعات به آنها پرداخته می شود و در نهایت هم گزارش این پروژه ها به صورت توصیه ای، سیاستی و راهبردی در اختیار نهادهای اجرایی کشور و مراکز مختلف قرار می گیرد. ویژگی دیگر این طرح، اینکه یک ملی است و از همه مراکز پژوهشی کشور و چهره های برجسته در علوم مختلف در این طرح همکاری می کنند.

فوزی گفت: تاکنون حدود چهل طرح اجرایی شده و چهل طرح هم در حال اجراست و عناوین این طرح ها در دبیرخانه طرح اعتلای علوم انسانی واقع در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی موجود است. در کنار این طرح ها ما یکسری فعالیت های گفتمان سازی ترویجی هم شروع کردیم که بتوانیم ادبیات اثربخشی علوم انسانی را در کشور ترویج کنیم و فقط به پژوهش بسنده نکنیم بلکه این پژوهش ها به مسائل کشور کمک کنند. نشریاتی هم در این رابطه راه اندازی کردیم که تا به حال دو- سه شماره آن منتشر شده است. در کنار این فعالیت ها نشست های تخصصی هم درباره موضوعات مختلف مثل علوم انسانی و اشتغال و امثال این هم برگزار می شود.

دبیر طرح جامعه اعتلای علوم انسانی اظهار کرد: از مدتی پیش، تصمیم گرفتیم نشست هایی را به مناسبت چهل سالگی انقلاب برگزار کنیم و در این نشست ها به تجربه، روند، مسیر و موانع علوم انسانی در چهل سال گذشته و آینده این علوم در ایران بپردازیم. این نشست ها که تاکنون دوجلسه آن برگزار شده تا بهمن ماه ادامه دارد و در بهمن ماه همایشی با عنوان «بازخوانی تحلیلی چهار دهه علوم انسانی در ایران» برگزار می شود. البته برگزاری این نشست ها جزئی از یک کل است. اصل کار ما پروژه های پژوهشی است چون این نوآوری را دارد که معطوف به اثربخشی علوم انسانی و از یک متودولوژی خاص هم استفاده می شود. به عقیده ما اگر قرار باشد به اثربخشی علوم انسانی پرداخته شود، لازم است که به سابقه تاریخی، مبانی و کاربست آن که قبلاً هم ذکر کردم هم توجه شود.

وی درخصوص انجام پروژه ها توضیح داد: برای انجام پروژه ها یا فراخوان می دهیم یا اینکه از محققینی که قبلاً در این زمینه کار کرده اند می خواهیم که با ما همکاری کنند. تاکنون ۱۱۰ طرح به دست ما رسیده که حدود ۷۰ طرح از این تعداد تأیید شده، حدود ۳۵ طرح به مرحله نهایی رسیده، با آن ها قرارداد بستیم و صاحبان مقاله ها مشغول کار پژوهشی هستند. ۳۵ طرح هم در کارگروه ها در حال بررسی است.

فوزی تصریح کرد: بخشی از بودجه این طرح توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی تامین می شود، اما بخش عمده ای از آنها ذی نفع دارند یعنی طرح ها طوری تعریف شدند که به درد مراکز اجرایی سازمان می خورند و خودشان هم بودجه را تامین می کنند. دبیرخانه این طرح دائمی است و ادامه خواهد داشت. گزارش های این پژوهش ها به صورت کتاب منتشر می شود و در اختیار عموم قرار می گیرد و ادبیات این بحث را تقویت می کند. علاوه براین، محققان در این طرح ملزم می شوند که در پایان کار یک گزارش توصیه ای- سیاستی بنویسند و ما در پایان این گزارش را به سازمان ها و مراکز مربوط به طرح ارائه می دهیم تا مورد استفاده قرار بگیرد. البته پیش از آن باید این طرح به مراکز و نهادهای معرفی شود که در حال مشغول تبلیغ و معرفی طرح اعتلای علوم انسانی هستیم.

این استاد دانشگاه در پایان گفت: نکته پایانی اینکه خروجی این طرح، تربیت پژوهشگرانی است که نسبت به مسائل کشور دغدغه مند می شوند و پژوهش از حالت انتزاعی خارج می شود و پژوهشگران مسئله محور کار می کنند و این یک سرمایه مهمی برای آینده کشور است.

کد خبر 4429825

[سارا فرجی](#)